

CENTRALNA BANKA
BOSNE I HERCEGOVINE

ЦЕНТРАЛНА БАНКА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ИНФО ЦББХ

У овом броју:

20 ГОДИНА ОД ПУШТАЊА
КОНВЕРТИБИЛНЕ МАРКЕ У
ОПТИЦАЈ

ЦББИХ И БХ ПОШТА СВЕЧАНО
ОБИЉЕЖИЛЕ ЈУБИЛЕЈ
КОНВЕРТИБИЛНЕ МАРКЕ

ГУВЕРНЕР ЦББИХ НА 88.
ГОДИШЊЕМ САСТАНКУ BIS У
БАЗЕЛУ

ПРОЈЕКАТ
„UPGRADE DATACENTRA“

ПРЕЗЕНТОВАНИ
ПРЕЛИМИНАРНИ НАЛАЗИ ДРУГЕ
ФАЗЕ ПРОГРАМА БИЛАТЕРАЛНЕ
ПОМОЋИ ИЗМЕЂУ ЦББИХ И
СЕКО

СЕРИЈА ЕДУКАТИВНИХ ЧАСОВА
О УПРАВЉАЊУ ФИНАНСИЈАМА
ЗА УЧЕНИКЕ САРАЈЕВСКЕ ТРЕЋЕ
ГИМНАЗИЈЕ

Издавач: Централна банка Босне и Херцеговине;
Адреса: Маршала Тита 25, 71000 Сарајево

Припрема: Служба за односе са јавношћу

Превод текстова на енглески језик: Служба за односе са јавношћу

Лектура (језици бх. народа и енглески језик): Служба за публикације и библиотеку и Служба за протокол и преводњење

Веб страница: <http://www.cbbh.ba>
E-mail: pr@cbbh.ba
контакт телефон: (033) 278 123

20 ГОДИНА ОД ПУШТАЊА КОНВЕРТИБИЛНЕ МАРКЕ У ОПТИЦАЈ

Конвертибилна марка обиљежава 20 година од пуштања у оптицај као законског средства плаћања у Босни и Херцеговини.

Прве новчанице КМ издате су 22.6.1998. године, непуних годину дана након почетка рада Централне банке Босне и Херцеговине (ЦББиХ). Од тог дана, грађанима су на располагању новчанице у апоенима од 50 фенинга, 1 КМ, 5 КМ и 10 КМ. Мјесец дана касније, 27.7.1998. године, у оптицај су пуштене новчанице у апоенима 20 КМ, 50 КМ и 100 КМ. Први ковани новац конвертибилне марке пуштен је у оптицај 9.12.1998. године. Током година, неке од првих новчаница КМ, апоени од 50 фенинга, 1 КМ и 5 КМ, повучене су из оптицаја и престале су да буду законско средство плаћања, а замијењене су кованим новцем.

У доба када је КМ пуштена у оптицај, у БиХ су коришћене валуте страних земаља, од којих је њемачка марка била прихваћена на цијелој територији државе. Врло брзо, КМ је постала доминантно средство у готовинским трансакцијама, а до краја 1999. године постала је и једино средство плаћања.

Иако по дужини времена током којег је у оптицају не слави овај јубилеј, неопходно је споменути и новчаницу у апоену 200 КМ која је у оптицају од 15.5.2002. године.

На посљедњи дан мјесеца маја 2018. године укупна вриједност готовог новца КМ изван ЦББиХ је износила 4.452.111.578,60 КМ, односно у оптицају је било 65.167.762 комада новчаница и 344.831.027 комада кованица КМ.

Конвертибилна марка је првобитно била везана за њемачку марку по курсу 1 КМ = 1 DEM. Повлачењем њемачке марке из оптицаја, КМ је преузела курс њемачке марке према еврџ - једна конвертибилна марка за 0,51129 евра, односно један еврџ за 1,95583 конвертибилних марака.

Током свих ових година, једно је било сигурно: вриједност конвертибилне марке, изражена у еврџ, никад није доведена у питање. ЦББиХ новчанице домаће валуте ставља у оптицај и повлачи из оптицаја придржавајући се строго правила валутног одбора утврђеног Законом о ЦББиХ. Увођење конвертибилне марке био је не само добар, него и одлучујући корак у креирању монетарног система и одржавања стабилности валуте.

У производњи готовог новца, ЦББиХ се руководи технолошким стандардима који се проводе у земљама Европске уније, а односе се на квалитет, вијек трајања и заштитне елементе новчаница и кованиг новца. Новчанице и ковани новац КМ се производе са високо квалитетним материјалима и заштитним обиљежјима која се континуирано унапређују у циљу заштите од кривотворења.

ЦББИХ И БХ ПОШТА СВЕЧАНО ОБИЉЕЖИЛЕ ЈУБИЛЕЈ КОНВЕРТИБИЛНЕ МАРКЕ

Централна банка Босне и Херцеговине (ЦБ БиХ) и "ЈП БХ ПОШТА" д.о.о. Сарајево свечано су обиљежили 20. годишњицу конвертибилне марке (КМ), новчане јединице Босне и Херцеговине. Свечаност је одржана 27.6.2018. године у објекту Централног уреда ЦББиХ у Сарајеву. Том приликом промовисана је поштанска марка "20 година постојања конвертибилне марке", коју је БХ Пошта издала у поводу овог значајног јубилеја.

Марка је штампана у тиражу од 10.000 примјерака с номиналном вриједношћу од 1,50 КМ. Аутор овог

филателистичког издања је дизајнер БХ Поште Тамер Лучаревић. БХ Пошта је издала и ФДЦ коверат у тиражу од 150 примјерака у вриједности од 2,00 КМ. На овај начин БХ Пошта је као друштвено одговорна компанија, чија су филателистичка издања великим дијелом посвећена обиљежавању значајних датума и јубилеја у Босни и Херцеговини, дала свој допринос у обиљежавању 20 година од увођења конвертибилне марке као јединствене новчане валуте наше државе.

Гувернер Централне банке БиХ Сенад Софтић казао је јако конвертибилна марка обиљежава значајан јубилеј, 20 година од пуштања првих новчаница у оптицај.

Конвертибилна марка представља законско средство плаћања у Босни и Херцеговини и она је, према Закону о Централној банци БиХ, везана за еврџ тако да свака издана новчаница има покриће у еврџима. У оптицају су новчанице КМ у пет различитих апоена: 10 КМ, 20 КМ, 50 КМ, 100 КМ и 200 КМ. Такође, у оптицају је и ковани новац у апоенима од 5 фенинга (Ф), 10 Ф, 20 Ф, 50 Ф, 1 КМ, 2 КМ и 5 КМ. Међународна скраћеница за конвертибилну марку је BAM.

- Свих ових година, једно је било сигурно – вриједност конвертибилне марке, изражена у еврџ, никад није

доведена у питање. Централна банка Босне и Херцеговине новчанице домаће валуте ставља у оптицај и повлачи из оптицаја придржавајући се строго правила валутног одбора утврђеног Законом о Централној банци Босне и Херцеговине. Стога, може се рећи да је увођење конвертибилне марке био не само добар него и одлучујући корак у креирању монетарног система и одржавања стабилности валуте, рекао је гувернер Софтић.

Присутнима се обратио и генерални директор БХ Поште Мирсад Мујић. Он је изразио задовољство што је БХ Пошта пружила подршку овом догађају.

- У сарадњи с колегама из Централне банке Босне и Херцеговине одлучили смо да издамо поштанску марку која је посвећена конвертибилној марки, чије је увођење на простору цијеле Босне и Херцеговине потврдило да стабилна монетарна политика значи и сваку другу стабилност у земљи. Ово је значајан догађај за Босну и Херцеговину и све њене грађане. БХ Пошта ће и убудуће настојати да буде дио сваке лијепе приче која је позитивна и која доноси добробит Босни и Херцеговини, као што је то и овај јубилеј – казао је Мирсад Мујић, генерални директор БХ Поште.

Мујић је овом приликом гувернеру Софтићу уручио прве примјерке поштанске марке “20 година конвертибилне марке”.

На службеном каналу ЦББиХ на платформи YouTube, „Centralna banka Bosne i Hercegovine/Central Bank of Bosnia and Herzegovina“, могуће је погледати и промотивни спот везан за производњу новчаница КМ издања 2017.

ГУВЕРНЕР ЦББИХ НА 88. ГОДИШЊЕМ САСТАНКУ BIS У БАЗЕЛУ

Гувернер Централне банке Босне и Херцеговине (ЦББиХ) др Сенад Софтић боравио је 24.6.2018. године у Базелу (Швајцарска Конфедерација), гдје је присуствовао 88. редовном годишњем састанку Банке за међународна поравнања (BIS).

ЦББиХ је једна од 60 централних банака – чланица/акционара ове институције и годишњи састанци банке су прилика када се разматрају годишњи и финансијски извјештаји, те теме од интереса представника монетарних власти.

ЦББиХ је дионичар BIS од децембра 1997. године, а БИС постоји од 1930. године, што га чини најстаријом међународном финансијском институцијом на свијету.

Сваке године, током годишњег састанка, одржи се и посебна панел дискусија о теми која се у том тренутку налази у фокусу банкарске заједнице, а ове године у фокусу су били стварни ефекти поремећаја у кредитирању базирани на искуствима из посљедње финансијске кризе. У склопу овогодишњег сусрета гувернера одржана је и 17. годишња конференција BIS-а о теми „10 година након велике финансијске кризе – шта се промијенило“, а на којој су учешће узели неки од највећих економских стручњака данашњице.

BIS има неколико улога, од којих треба издвојити двије – једна је сигурно инвестирање девизних резерви банака чланица, а друга је јачање међународне финансијске сарадње, посебно дијалога међу финансијским институцијама на тему промовисања финансијске стабилности. Поред ових активности, BIS представља и агента централних банака у операцијама међународних плаћања, те у склопу дјеловања на подручју монетарне и финансијске стабилности, редовно објављује анализе и податке који служе банкама чланицама у процесу доношења одлука.

ВИЦЕГУВЕРНЕРКА РАСПУДИЋ НА САМИТУ ГУВЕРНЕРА ЦЕНТРАЛНИХ БАНАКА И МИНИСТРА ФИНАНСИЈА РЕГИОНА

У Бечићима, Црна Гора, од 14. до 16. 6. 2018. године одржан је НИН-ов Самит гувернера централних банака и министара финансија региона, у чијем раду је учествовала и вицегувернерка Централне банке Босне и Херцеговине (ЦББиХ) Желимира Распудић.

Отварајући панел гувернера централних банака региона о теми „Монетарна политика и стабилност банкарских система земаља региона деценију после банкрота Lehman Brothers“, гувернер Централне банке Црне Горе Радоје Жугић истакао је да је проактивни приступ централних банака неопходан, поготово након економске кризе. Према његовим ријечима, финансијски систем мора непрекидно да се унапређује. Од свих трендова у банкарском сектору Црне Горе споменуо је благи пад адекватности капитала банака, те је неопходна капитализација. Каматне стопе су најниже у историји, али и даље високе, посебно за реалну економију.

Гувернер Банке Албаније Gent Sejko рекао је да у Албанији постоји таргетирана инфлација од око три посто, да је економија забиљежила умјерен раст у периоду после

кризе, те да у овој земљи постоји висок ниво еуризације.

Гувернер Централне банке Косова Fehmi Mehmeti навео је да раст депозита на Косову указује на раст повјерења у банкарски сектор, те да је присутан код каматних стопа – ефективна каматна стопа која је била двоцифрена, сада износи 6,6 посто.

Македонија, према ријечима вицегувернерке Народне банке Македоније Маје Кадијевске – Војновић, није имала висок ниво лоших кредита у банкарском сектору, а за предстојећи период кључни изазов је финансирање, с обзиром на то да регион има мали ниво штедње, као и ниске каматне стопе.

Вицегуверка Распудић истакла је да ЦББиХ нема улогу регулатора, да у БиХ послују 23 комерцијалне банке, да је банкарски сектор значајно ликвидан и да има задовољавајући ниво адекватности капитала. Каматне стопе у БиХ су рефлексија каматних стопа на свјетском тржишту и на најнижем су нивоу до сада, казала је вицегувернерка ЦББиХ.

ПРОЈЕКАТ „UPGRADE DATACENTRA“

Један од стратешких циљева Централне банке Босне и Херцеговине (ЦББиХ) јесте и континуирана замјена инфраструктуре, како би се обезбиједило непрекидно и поуздано функционисање свих критичних ИТ сервиса.

Одјељење за информационе технологије је на вријеме препознало потребу за замјену већ застарјеле опреме и покренуло иницијативу за набавку исте, а која је подржана и од стране Управе и Управног одбора ЦББиХ. Након што је одобрена набавка опреме и софтвера неопходног за „Upgrade Datacentra“, кренуло се у свеобухватну анализу тржишта како би се обезбиједило да ЦББиХ добије квалитетну опрему под најповољнијим условима. Анализом су установљени најкритичнији елементи система које је требало прве замијени, узете су у обзир тренутне и предстојеће потребе ЦББиХ и специфицирана је опрема и софтвер које је потребно набавити, на начин да се више произвођача опреме може да пријави и да буде конкурентно при понуди могућих рјешења. С изабраним извођачем уговор је потписан 30.1.2018. године, а

примопредаја је извршена у предвиђеном року, 18.6.2018. године.

У оквиру пројекта „Upgrade Datacentra“, који је један од најзначајних пројеката Одјељења за информационе технологије у задњих 5-6 година, набављени су нови

сервери који омогућавају побољшано функционисање постојећих ИТ сервиса, као и могућност увођења нових. Такође, набављен је и уређај за смјештање података нове генерације, који не само да омогућава бржи приступ подацима него је обезбијеђена и довољна количина смјештајног простора за тренутне и будуће потребе, као и ефикасније управљање подацима. Поузданост, ефикасност и безбједност система је подигнута на већи ниво, што резултира већом доступношћу не само кључних него свих ИТ сервиса и несметано одвијање свих пословних процеса унутар ЦББиХ.

Поред горенаведених критичних компоненти „datacentra“, набављени су сервер и уређаји на које се свакодневно врши backup података. Примарни и секундарни (реплика примарног) уређај за смјештање backup података су распоређени тако да се обезбиједи:

- да се изворни и backup подаци не налазе на истој локацији и
- доступност backup података у случају кvara на примарном уређају за смјештање backup података.

Такође, у оквиру пројекта „Upgrade Datacentra“ урађена је преконфигурација опреме и подизање на новије верзије софтвера на DR сајту. Наиме, хардвер који је с примарног сајта повучен из употребе, а новијег је датума производње од хардвера који се у том моменту налазио на DR сајту, премјештен је на DR сајт и стављен у употребу. Овим је такође повећана поузданост, ефикасност и безбједност система.

Остварене су и значајне финансијске уштеде које се могу преузмјерити на набавку приоритетнијих ствари које ће додатно повећати безбједност, поузданост и ефикасност информационог система ЦББиХ.

ГУВЕРНЕР ЦББИХ РАЗГОВАРАО СА ВИСОКИМ ПРЕДСТАВНИЦИМА INTESA SANPAOLO БАНКЕ ИЗ МИЛАНА

Гувернер Централне банке Босне и Херцеговине (ЦББиХ) др Сенад Софтић примио је данас 10.5.2018. године у посјету највише представнике Intesa Sanpaolo банке из Милана.

Делегацију су чинили предсједник Управног одбора ове банке проф. Gian-Maria Gros-Pietro и директор Сектора за међународне банке супсидијаре Intesa Sanpaolo Ignacio Jaquotot, те директор Intesa Sanpaolo банке Босна и Херцеговина Алмир Кркалић. Састанку је присуствовала и вицегувернерка ЦББиХ мр Ернадина Бајровић.

Гости су се интересовали за преглед и процјену валутног одбора у БиХ, а посебно његову улогу и утицај на механизме стабилизације цијена и монетарне агрегате, за тренутно стање програма Међународног монетарног фонда (ММФ) у БиХ те за трендове усклађености домаћег финансијског и банкарског система према европским регулаторним моделима и праксама.

Гувернер Софтић указао је на чињеницу да модел валутног одбора и даље представља најприкладније рјешење за БиХ које даје основу за интеграцију економског простора у монетарној сфери и остваривање макроекономске стабилности. Од увођења валутног одбора до данас забиљежена су континуирана позитивна кретања свих битних макроекономских индикатора и индикатора који се односе на банкарски сектор у БиХ.

„ЦББиХ је у потпуности извршила једну од својих основних функција – постигла је и очувала стабилност домаће валуте, док је спољна стабилност обезбијеђена успјешним одржавањем фиксног девизног курса и редовним сервисирањем спољног дуга БиХ који ЦББиХ обавља у функцији фискалног агента државе“, рекао је гувернер Софтић.

Што се тиче усклађености финансијске и банкарске регулативе с европским регулаторним моделима и праксама, гувернер је истакао да су закони о банкама у оба бх. ентитета усвојени прије нешто више од годину дана и да су у највећој могућој мјери усаглашени с ЕУ директивама и Базелским принципима. Тренутне активности су усмјерене на развој стратегије за имплементацију Базела III.

Гости су исказали задовољство овим састанком, уз констатацију да су презентоване информације добродошле за планирање будућих активности.

ПРЕЗЕНТОВАНИ ПРЕЛИМИНАРНИ НАЛАЗИ ДРУГЕ ФАЗЕ ПРОГРАМА БИЛАТЕРАЛНЕ ПОМОЋИ ИЗМЕЂУ ЦББИХ И SECO

Швајцарским секретеријатом за економске послове (SECO) Владе Швајцарске.

SECO је одобрио наставак ВСС за период 2018.-2022. година, а који ће бити реализован у партнерству с Институтом за међународне и развојне студије из Женева. У циљу припреме Програма и стратешког планирања активности и резултата у петогодишњем периоду, у ЦББиХ је од 26.6. до 28.6.2018. године боравила техничка мисија Института за међународне и развојне студије из Женева, на челу с директором ВСС програма.

Циљ мисије била је анализа и идентификација потреба ЦББиХ за техничком помоћи. До краја године биће закључен меморандум о сарадњи с дефинисаним приоритетним подручјима и пословним функцијама ЦББиХ које ће бити укључене у Програм.

У Централној банци Босне и Херцеговине (ЦББиХ) је 28.6.2018. године одржан закључни састанак и презентација прелиминарних налаза мисије друге фазе Програма билатералне помоћи и изградње капацитета централних банака (ВСС), у склопу сарадње ЦББиХ са

Иначе, успјешно је завршена прва фаза Програма билатералне помоћи и изградње капацитета пројекта ЦББиХ са SECO за период 2014.-2017. године, а у оквиру које су постигнути општи развојни циљеви у области монетарне политике, статистике и управљања људским ресурсима.

СТУДЕНТИ ИЗ АУСТРИЈЕ ПОСЈЕТИЛИ ЦББИХ

Интернационални студенти Мастер студија “Европске студије – управљање пројектима ЕУ” с Универзитета примијењених наука у граду Eisenstadt, Аустрија (University of Applied Sciences in Eisenstadt) током свог боравка у БиХ, 15.6.2018. године посјетили су Централни уред Централне Банке Босне и Херцеговине (ЦББиХ).

У склопу посјете ЦББиХ, вицегувернерка за монетарне операције, управљање девизним резервама и готовином др Милица Лакић одржала је презентацију о теми основни задаци и пословање ЦББиХ. Посебан акценат био је на предстојећим изазовима ЦББиХ у процесу придруживања Босне и Херцеговине Европској унији.

Презентацији су присуствовали експерт за Европске интеграције и политику сусједства др Arnold Kammel, професор Универзитета примијењених наука у граду Eisenstadt, члан Управног одбора ЦББиХ проф. др Љубиша Владушић те службеници Одјељења за европске интеграције ЦББиХ.

Након презентације, студенти су у аули Централног уреда ЦББиХ имали прилику да виде сталну поставку новчаница ЦББиХ, уз стручно појашњење Службе за рад с готовим новцем Одјељења трезора ЦУЦББиХ.

СЕРИЈА ЕДУКАТИВНИХ ЧАСОВА О УПРАВЉАЊУ ФИНАНСИЈАМА ЗА УЧЕНИКЕ САРАЈЕВСКЕ ТРЕЋЕ ГИМНАЗИЈЕ

На иницијативу наставног кадра и педагога сарајевске Треће гимназије, Централна банка Босне и Херцеговине (ЦББиХ), у сарадњи и уз подршку Европског фонда за југоисточну Европу – Development Facility (EFSE), током маја ове године организовала је едукацију за 172 ученика трећих разреда ове школе.

Наиме, након посјете ученика ове школе ЦББиХ, током које су се упознали с радом и значајем ЦББиХ те су стекли знања о новцу, финансијским производима и управљању финансијама, ученици и наставници исказали су жељу за организовањем серије едукативних часова у овој школи. Циљ је био да сви ученици трећих разреда што раније науче како да се односе према новцу.

Часове су држали представници ЦББиХ и Удружења за одговорно управљање личним финансијама „У плусу“.

Према повратним информацијама, коментари ученика су изузетно позитивни, а сазнања која су стекли биће им од користи у свакодневном животу.

ПРЕДСТАВНИЦИ ЦББиХ НА ПРВОМ СУВЕР ФОРУМУ БАНКАРА У БиХ

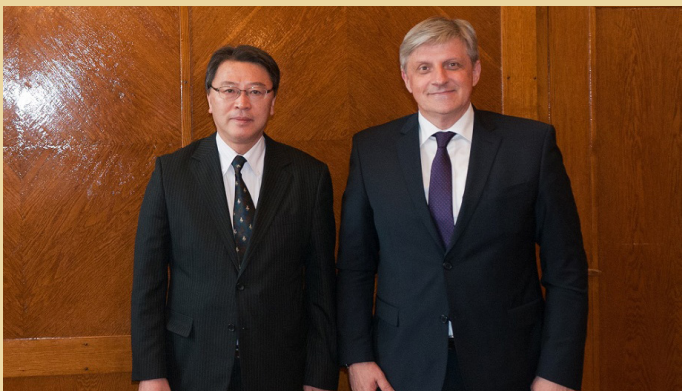

Представници Централне банке Босне и Херцеговине (ЦББиХ) присуствовали су првом Сувер Форуму банкара, који је у организацији Удружења банака Босне и Херцеговине (УББиХ) и уз техничку подршку ЦББиХ, одржан 5. 6. 2018. године.

На форуму је разговарано о правним и техничким аспектима примјене електронског потписа и електронског документа у БиХ. Представници банака информисани су о процедурама и тренутној ситуацији у вези с успостављањем сертификационог тијела неопходног за пуну имплементацију електронског потписа и електронског документа у БиХ. Овом приликом је оцијењено да дигиталне услуге у бх. банкарству имају континуирани раст и да банкарски сектор има спремне капацитете да одговори захтјевима тржишта, те да је неопходно да се сви сегменти власти активније укључе у креирање информатичког друштва.

Првом Сувер Форуму, који је успостављен као неформално тијело УББиХ које ће се бавити аспектима дигитализације у банкарству с посебним фокусом на цувер сигурност, осим представника ЦББиХ, присуствовали су и представници 22 комерцијалне банке, Министарства комуникација и промета БиХ, Агенције за заштиту личних података БиХ, Федералног министарства промета и комуникација и Агенције за банкарство Републике Српске.

АМБАСАДОРИ СЛОВЕНИЈЕ И ЈАПНА У НАСТУПНОЈ ПОСЈЕТИ ЦББИХ

У одвојеним посјетама, гувернер Централне банке Босне и Херцеговине (ЦББиХ) др Сенад Софтић примио је 24.5.2018. године у наступне посјете амбасадорицу Словеније у БиХ Њ.Е. гђу Зорицу Букинац и амбасадора Јапана у БиХ Њ.Е. Hideyuki Sakamotoa.

Гувернер Софтић је с амбасадорима размијенио информације о стању у бх. економији и финансијском сектору као и тренутачним и планираним активностима ЦББиХ.

Током разговора, гувернер др Софтић је искористио прилику да упозна амбасадоре с најновијим макроекономским

индикаторима за БиХ те моделом и provedбом монетарне политике. Гувернер Софтић указао је на чињеницу да модел валутног одбора и даље представља најприкладније рјешење за БиХ, као и да су од увођења валутног одбора до данас забиљежена континуирана позитивна кретања свих битних макроекономских индикатора и индикатора који се односе на банкарски сектор у БиХ.

Такође, током разговора гувернер је саговорнике упознао с активностима везано за сарадњу с ММФ-ом те обавезама које је ЦББиХ преузела у процесу евроатлантских интеграција БиХ.

ЦББИХ МЕЂУ ПРВИМА ПОЧЕЛА С ОРАГАНИЗОВАЊЕМ ФЕРИЈАЛНЕ ПРАКСЕ

Централна банка Босне и Херцеговине (ЦББиХ) је једна од првих институција у БиХ која је организовала феријалну праксу за студенте. Феријална пракса у ЦББиХ почела се организовати недуго након оснивања институције, међутим у посљедњих десет година интересовање за обављање праксе је превелико и превазилази капацитете ЦББиХ.

Сваке године ЦББиХ прими 80 - 100 захтјева, а 40 - 50 студената буде одабрано за обављање феријалне праксе. Критеријум је првенствено просјек оцјена те се на праксу примају најбољи студенти. Просјек оцјена мора да буде изнад 7, а најчешће су то извршни студенти с просјеком изнад 9. Такође, на праксу се примају само студенти треће или четврте године додипломског студија. Многи од њих имају феријалну праксу као обавезан предмет на факултету.

На обављање феријалне праксе, ЦББиХ прима студенте из цијеле Босне и Херцеговине те их распоређује у своје организационе јединице (Сарајево, Мостар, Бања Лука, Брчко, Пале) у складу с њиховим захтјевима и мјестом боравка.

Период обављања феријалне праксе је од априла до октобра текуће године, а трајање феријалне праксе је 20 радних дана. ЦББиХ је једна од ријетких институција која плаћа обављање феријалне праксе, а студентима плаћа и осигурање уколико им факултет то није обезбиједио.

Сваком студенту се додјељује ментор који је задужен за делегирање задатака из области свог одјељења и праћење рада студента. Сваки студент по доласку у ЦББиХ први дан праксе присуствује презентацији Одјељења за људске ресурсе о историји и оснивању ЦББиХ, организацији, циљевима и задацима ЦББиХ, као и прегледу обавеза и правила понашања студената током феријалне праксе.

ЦББиХ већином прима студенте који студирају економију, добродошли су и правници, али и остали студенти уколико им је просјек изванредан, а који сматрају да ће им знање стечено у овој институцији касније користити у пословној каријери.

Повратне информације од студената економије и права говоре да су у ЦББиХ први пут практично употребили знање из књига те да највише цијене што стичу представу о томе шта их чека у будућности када и сами буду радили у некој организацији.

Сваки студент је обавезан да преда дневник феријалне праксе у којем ће описати не само организацију ЦББиХ и одјељења у којем је провео праксу него и све задатке и оно што је научио током 20 радних дана. Дневници се предају ментору и архивирају у Одјељењу за људске ресурсе. Одјељење за људске ресурсе сваком студенту доставља одлуку о обављању феријалне праксе, а по завршетку и потврду о обављеној пракси.

